

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 - 16472522
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

14 Ağustos 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/40630
GK 112

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN İBRAHİM AKIN'IN
TBMM 7/40630 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

İzmir ili Bergama ilçesi Okçular ve Ayvatlar Mahalleleri sınırları içerisinde, 1/100.000 ölçekli İzmir-Manisa Planlama Bölgesi Çevre Düzeni Planı'nda tarım arazisi olarak belirlenen ve UNESCO Küresel Jeopark ağma dahil edilme süreci devam eden alanda, Berko Madencilik tarafından yapılması planlanan granit ocağı projesi hakkında Bakanlığımızca "ÇED Olumlu" kararı verilmiştir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin olumsuz görüşüne rağmen verilen bu kararın, bölgenin ekolojik bütünlüğü, fıstık çamu üretimi, mikroklimatik yapısı ve UNESCO adaylık süreci açısından ciddi riskler barındırdığı ifade edilmektedir.

Ayrıca gelen başka bilgilere göre de Okçular ve Ayvatlar Mahallelerinin suları yok olma tehlikesiyle karşı karşıya.

Bu bilgiler doğrultusunda:

1. 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda "tarım arazisi" olarak belirlenen bir alanda maden ocağı faaliyetine izin verilmesinin hukuki dayanağı nedir? Plan hiyerarşisi bakımından bu karar nasıl gerekçelendirilmiştir?

2. Proje alanının UNESCO Küresel Jeopark ağma adaylık sürecinde olduğu dikkate alınmış mıdır? UNESCO kriterleri doğrultusunda herhangi bir ulusal veya uluslararası görüş alınmış mıdır?

3. 77,78 hektarlık alanın tamamının fıstıklık ve tarımsal nitelikli şahıs parselleri üzerinde kaldığı belirtilmektedir. Bu durumun bölgesel tarım ekonomisine etkisine ilişkin bir etki analizi yapılmış mıdır?

4. Projenin fıstık çamu ormanlarının ekosistemi ve mikroklimatik özellikleri üzerindeki etkisine dair bağımsız bilimsel değerlendirme raporu var mıdır?

5. İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin olumsuz görüşüne rağmen ÇED Olumlu kararı verilmesinin gerekçesi nedir?

6. Bakanlığınız, UNESCO adaylığı sürecindeki alanlarda madencilik faaliyetlerine ilişkin özel bir koruma veya kısıtlama politikası geliştirmeyi planlamakta mıdır?

7. Mahallelere giden su hattındaki aksaklıklara ve mahallelerde kullanılan yeraltı sularındaki azalma ve kesintilere karşı Bakanlığınızın bir önlem planı var mıdır?

CEVAPLAR

Bilindiği üzere; ÇED Yönetmeliğinin EK-I Listesinde yer alan veya ÇED Gereklidir kararı verilmesi nedeniyle Bakanlığımıza müracaatta bulunulan projelerle ilgili olarak Yönetmeliğin 8 inci maddesi gereğince ilgili kurum ve kuruluşlardan oluşan İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu teşkil edilmektedir. ÇED sürecinde sunulan rapor, dosya ile diğer bilgi ve belgeler komisyon üyelerince değerlendirilmekte, görüş ve öneriler doğrultusunda ÇED Raporu nihai halini almakta ve Bakanlığımızca da komisyon değerlendirmeleri esas alınarak karar verilmektedir.

ÇED sürecinde İzmir Valiliği (İl Tarım ve Orman Müdürlüğü) İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu üyesi olarak yer almış ve kendi mevzuatı kapsamında yaptığı değerlendirme sonucunda söz konusu proje bakımından ÇED sürecinin devam etmesinde sakınca bulunmadığı yönünde görüş bildirmiştir.

22.01.2025 tarihli ve 6266502 sayılı Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, İzmir 2 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü görüş yazısında; proje alanı sınırları içerisinde 2863 sayılı Kanun kapsamında tespit ve tescili yapılmış herhangi bir sit alanı veya korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı kaydına rastlanmadığı, yapılan yüzey incelemelerinde de taşınır veya taşınmaz kültür varlığı tespit edilmediği belirtilerek projeye ilişkin olumlu görüş verilmiştir.

ÇED Olumlu Kararına esas Nihai ÇED Raporunda tarımsal etüt çalışmasına yer verilmiş olup, işletme alanındaki ekosistem çeşitliliği, habitat tipleri, hassasiyet, nadirlik ve koruma önceliği durumları ile ekosistem ve habitatların etkilenme durumları değerlendirilmiştir.

2026/4 sayılı ÇED Yönetmeliği Uygulamalarına Dair Genelgede, ÇED sürecinde görüşü alınan kurum ve kuruluşların yalnızca kendi görev alanları kapsamında verdikleri görüşlerin esas alınacağı hüküm altına alınmıştır. ÇED Olumlu Kararı da ilgili mevzuat hükümleri ile yetkili kurum ve kuruluşlardan alınan görüşler çerçevesinde verilmiştir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi bir izin niteliğinde olmayıp, gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevre üzerindeki muhtemel etkilerinin belirlenmesi, olumsuz etkilerin önlenmesi veya en aza indirilmesi amacıyla yürütülen bir süreçtir. ÇED Olumlu Kararı, projenin uygulanabilmesi için gerekli olmakla birlikte tek başına yeterli olmayıp, projenin niteliğine göre ilgili kurum ve kuruluşlardan gerekli izin, onay, ruhsat ve görüşlerin alınması gerekmektedir.